

LJUDSKI GLAS.

2. štev.

Izhaja na mesec dvakrat. — Velja za celo leto 3 gold., za pol leta gold. 1.50. — Vredništvo, opravištvost: Krakovski nasip št. 10.

V Ljubljani 16. januvarija.

Inserati: Petiti-vrsta, ako se 1krat tiska 5 kr., 2krat 4 kr. in ako se 3krat ali večkrat tiska 3 kr. — Rokopisi se ne vračajo. Nefrank. in anom. pisma retour.

III. 1. 1884.

Izjava.

I.

Gledé na to, da so slovenski poslanci zdanko vlado, odkar je nastopila, v vseh zastopih zvesto in lojalno podpirali ter brez ugovora glasovali za vse vladne predloge; gledé na to, da so vse to storili, ker je vlada pri svojem nastopu národno ravnopravnost proglasila za svoj program in so toraj slovenski poslanci za trdno nádejali se, da bode vlada načela národne ravnopravnosti dejansko izvršila nasproti vsem Slovincem; gledé dalje na to, da vladnih namenov v tej smeri ni soditi samo po tem, kar vlada stori za Kranjsko, ampak tudi po tem, kakor ona postopa v drugih deželah, kjer se Slovenci še vedno brezuspešno potezajo za svoje národne pravice in v tem jim usiljenem boji svoje moči troše sebi, vsemu slovenskemu národu in državi na škodo, — gledé na vse to in zlasti z ozirom na poslednje zasedanje kranjskega deželne zboru, v katerem je slovenska večina s svojim zmernim postopanjem dejansko dokazala svojo pravičnost in spravljivost: klub slovenskih poslancev kranjskega deželne zboru za gotovo pričakuje, da bode visoka vlada resno in brez odloga izvršila národno ravnopravnost za vse Slovence.

II.

Gledé na to, da je vlada obljubila, svojo posebno skrb obračati v zboljšanje materialnih razmer dežel in v povzdigo poljedelstva, obrtništva in trgovine; da je v tem oziru res uže mnogo koristnega storila za vso državo, kakor tudi za posamezne dežele, zlasti z gradnjo raznih železnic, zboljšanjem cest, uravnavanjem rek, pospeševanjem obrtniškega in poljedelskega pokusa; — da se je pa v vseh teh ozirih za Kranjsko doslej primeroma premalo storilo: klub slovenskih poslancev kranjskega deželne zboru nujno prosi, visoka vlada naj se blagovoljno ozira

tudi na raznovrstne potrebe in opravičene želje dežele Kranjske.

Klub slovenskih poslancev kranjskega deželne zboru:

Grasselli, dr. vitez Bleiweis, dr. Vošnjak, J. Mur-nik, dr. Poklukar, Klun, prof. Fr. Šuklje, doktor Alf. Mosché, dr. Papež, dr. Makso Samec, Luka Svetec, Jožef vitez Schneid-Treuenfeldski, Blaž Mohar, Janko Krsnik, Edvard Dev, Matej Lavrenčič, Primož Pakiž, dr. Jurij Šterbenc, Oton Detela, dr. Dolenec, Luka Robič, V. Pfeifer, Karol Rudež.

To izjavo je klub slovenskih poslancev kranjskega deželne zboru poslal prevzvišenemu gospodu c. kr. ministerskemu predsedniku, tistim svojim članom pa, ki so ob enem državni poslanci, naj ustno visocemu ministerstvu podrobneje razložé potrebe slovenskega naroda in kranjske dežele.

Vseh 23 slovenskih poslancev kranjskega deželne zboru je podpisalo izjavo. To je dokaz, da ni nobenega razpora niti razkola med njimi, nego da so v političnih načelih po polnem složni med seboj in solidarni, in da se vsi verno držé starega narodnega programa, katerega dejansko uresničiti je vsem enaka skrb, čeravno so v posameznih slučajih kedaj različnega mnenja. Zatoraj klub slovenskih poslancev kranjskega deželne zboru po pravici sme pričakovati, da bode slovensko in pošteno misleče nemško novinarstvo opustilo vse očitaje in hujskanje zoper klubove člane, pa skupno s poslanci delalo za blagost slovenskega naroda in mile domovine.

Le v slogi je moč!

V Ljubljani 31. dan decembra 1883.

Stalni izvršni komité klubu slovenskih poslancev kranjskega deželne zboru.

* * *

Iz predstoječe prevzvišenemu gospodu ministerskemu predsedniku vposlane izjave je razvidljivo, da se hočejo naši slovenski deželnozborni poslanci vendar enkrat z važnejšimi stvarmi pečati in želje svojih volilcev izpolnjevati. Pač skrajni čas je, da se za narod, t. j. za ljudstvo nekaj zgodi, in v prvi vrsti so k izvrševanju narodu potrebnih in koristnih reči poklicani od ljudstva izvoljeni poslanci. Z veseljem prečitali smo to nam došlo izjavo in nova nada napolnila je naše srce, ko smo zvedeli, da so naši zastopniki, nad katerimi smo uže obupali, drugo pot ukrenili in da hočejo gmotno blagostanje naroda povzdigniti.

Ako bi naši deželnozborni poslanci novo si stavljeno nalogo res vedno vestno izvrševali, izpolnile bi se vse one naše tirjatve, katere smo dosledni našemu programu vedno v imenu ljudstva v nje stavili, in z veseljem bi jih potem tudi mi zmerom podpirali.

Jako potrebno bi bilo, da bi skrbeli naši zastopniki za vpeljavo v našem listu vže mnogokrat poudarjene obrtniške šole v Kropi, vinogradne in poljedelske šole v Rudolfovem, prepotrebne železnice na Dolenjskem, dalje za boljše deželne in okrajne ceste, posebno pa za olajšavo mnogovrstnih v naših člankih uže obilokrat omenjenih kmetijskih bremen. To bi bile glavne točke, katere bi nikakor naši poslanci prezreti ne smeli.

Naših zastopnikov prva naloga naj bi bila, za zboljšanje materialnih razmer vstopiti in ne vedno le edino jezik zastopati. Res je sicer, da moramo za ravnopravnost in povzdigo našega jezika skrbeti, da ne smemo tujega jezika v škodo domačega v našej deželi gospodariti pustiti, toda pomisliti moramo tudi, da nam je nemški jezik pri sedanjih razmerah neobhodno potreben, da brez njega naš rod niti živeti ne more. Vsak pameten mož bode priznal, da smo le s pomočjo nemškega jezika do izobraženosti in veljave pri-

Zabavni del.

Prva brzda na literarnem tiru.

Humoreska, polski spisal J. Bližinski.

O spomini čarodejnih let mladosti! ne vi vsi se vpisujete z rožnatimi črkami v knjigo poznejšega predočevanja. So med vami nekateri, ki pri v minulost zagreznjeni misli vzbujate raje rudečico osramotenja na licu, kakor nemili obraz boleznega doživenja.

Enega od podobnih spominov hočem predložiti vam čitateljem in izpovedati dogodek stvarno ter vzbuditi v vas sočutje k človeku, kateri sem bil jaz sam v svojej lastnej osebi.

Zgodilo se je to nekoliko pred dvajsetimi leti. Bil sem tisti čas četrtorazrednik z ene varšavskih šol, da ne povem katere, to lahko sami razumete. Imel sem pa od najmlajših let v sebi klico pisatelja. V sredi svojih sovrstnikov nisem improvizoval samo enkrat glediške igre, sam pisajoč komedije in drame, katere, nikdar tiskane, niso doživele sedanjih časov, če tudi so bile od nas igrane ter živale odobrenje, ker sploh razen igralcev gledalcev ni bilo. Pisal sem tudi verze in povesti v stilu, ki je vzbujal veliko začudenje od sovrstnikov, katere sem pa vsled urojene skromnosti skrival pred starejšimi, misleč

celó, da bi bilo mi bolje v zemljo zakopanemu biti, kakor doživeti, da bi to emancipovanje došlo v javnost. Toraj lahko zapopadete, koliko me je veljal dogodek, katerega vam povem.

Bilo je ob času prednášanja veronauka in morale (nrava). Profesor, ki nam je razlagal ta predmet, držal nas je vrlo strogo in šale ni poznal, toraj je bilo tiho, kakor bi po maku zaspal. Poklican od njega že v tem tednu, sem bil gotov, da me ne vpraša, vzel sem toraj ob času prednášanja in izpraševanja sovrstnikov pred se „bruljon“ in prelistoval ga po svojej šegi.

Gotovo je že vsacemu znano, kaj je to: dijaški „bruljon“; namreč neka sorta zapisnika, v katerem najdeš vse, kakor v Babilonskem stolpu zmešane jezike in umetnije, tu basen poleg figur geometričnih, tam splošno zgodovino s kemijo in algebro in povsodi nosove, usta, roke in različne ude v sredi psov, maček, ptičev in take vrste zverin, kakor bi bile iz skrivnega razodenja vzete. Vsak dijak je umetnik v povojah, skoro nisem poznal nobenega, ki bi ne bil imel veselja k risariji predmetov iz nature. Tega ni manjkalo tudi v mojem „bruljonu“, ki je bil še vrh tega napolnen z plodovi pisateljske nadarjenosti. Ta toraj bruljon položivši pred sabo in skrit za hrbtom tovariša, ki je sedel pred menoj, pisal sem članek, namenjen za časopis, izdavan od pobratimcev četrtorazrednikov, čegar urednik sem bil jaz. Ta časopis (v resnici le pismo, ker

ni bil tiskan) izdajali smo v obsegu pol pôle dvakrat na teden in čitati so ga smeli le samo naročniki. Pisal sem članek le brzo, kajti danes popoldne bi imela nova številka iziti, a vsebine je manjkalo še za četrtno. Zatopljen v delo pozabil sem na prednásanje in gospoda prefekta, ko me v takem stanu zdrami glasno, skozi nos izgovorjeno vprašanje:

„Kaj on tam piše?“ — kateremu sta sledila dva sunljeja v bok od mojih tovarišev, v znamenje, da naj se čuvam.

Vstražil sem se; a ko položivši bruljon brezobzirno še na mokro pisanje, dvignem oči a vgle-dam tudi pred sabo g. prefekta; nisem vedel, kedaj je stopil s katedre. Surov in ironičen njegov pogled dozdeval se mi je v tem času sličen Meduzi.

„Pokaži no, ljubej, nad čem si se takó ponaglil, he, namestu da bi pazil, kaj jaz prednašam?“ je rekel, vzemši iz mojih rok bruljon, katerega shraniti nisem imel časa, niti moči. — „V kot!“ je dodal, gredé z snopičem na katedro.

Stati v kotu, bila je najnižjša kazen v šolskem kodeksu; a mehanično, ne da bi zamogel razmišljati, kaj bo iz tega nastalo, izlezem s klopi ter stopim k peči.

Gospod prefekt vsedši se na katedri, začel je pregledovati bruljon, glasno izrekaje v njem svoje mnenje.

šli in da bi brez njega nikoli ne bi to dosegli bili, kar smo. Toraj spoštujemo nemški jezik in bodimo edini vsi narodi, ker je to ne samo državi, temuč tudi vsakemu posameznemu v prid. Še miren naš kmet, kateri ne pride toliko v dotiko s sosednimi deželami, ne želi kitajskega zidu okolo naše dežele, ker je istina, da moramo, hočemo in smemo s sosedmi občevati. Sicer pa je samo ob sebi razumljivo, da v Avstriji le edin državni jezik biti mora in da mi s svojo slovenščino še nismo na istej stopinji, da bi zahtevati smeli, naj bo naš jezik državni jezik. To je misel vsacega poštenega Slovenca, kdor pa ni tega mnenja, je zoper Avstrijo in — **državi nevaren človek.**

Toraj naj se naši poslanci potezajo bolj za gmotni, kakor jezikovni napredek naroda, in ljudstvo jim bo hvaležno.

H kroniki zločincev.

Stražanski roparji in morilci, katerim je dunajska policija z veliko natančnostjo na sled prišla, izročeni so uže postavi, da človeški družbi za zmerom neškodljivi postanejo. Ljudstvo modernega našega časa je sicer oddaljeno od vsacega maščevanja, toda razžaljeni čut osobne svobode se postavi in ljudstvo zahteva strogo kazni onim, kateri so se na človeški družbi tako nečloveški pregrešili.

Roparska banda, katere glavar je bil Hugo Šenk, in deležniki hudega zločinstva v Eisertovej banki ne bodo in ne smejo svoji osodi oditi. Mi bodemo, kadar bodo velikanska zločinstva po polnem znana in dokazana, vse natančno poročali, danes pa hočemo v kratkem našim čitateljem živinsko početje zločincev, kateri so v najnovejšem času vse dežele vznemirili, opisati.

Kakor je bilo vže v drugih časnikih čitati, izginilo je več ženskih oseb na dolgo neznan način. Policiji se je posrečilo, to zastavico rešiti in z gotovostjo se sme reči, da so bile te osebe siloma umorjene. Kakor se je dalje razodelo, je morilec teh nesrečnih žensk bivši vojak in pozneje kaznenec Hugo Šenk, kateri je vedel z vsakovrstnimi sleparijami žrtve svoje hudobije tako daleč oslepiti, da se mu je priložnost vdala, jih na posameznih krajih umoriti in oropati.

Pri tem zločinstvu bili so deležni tudi njegov brat Karol Šenk in ključarski pomagač Šlosarek, katera sta se v kaznici v Kamniku seznanila. Hugo Šenk je bil rojen 11. marca 1849 v Čechu.

Njegov oče bil je deželne sodnije svetovalec, dva brata bila sta vojaška zdravnik in tretji brat je zdaj višji uradnik.

Druzega nezaslišanega zločinstva v gori omenjeni Eisertovi banki na Dunaji je pa neki Pongratz jako sumljiv. Pongratz je bil uže večkrat zaradi tatvine, sleparije, goljufije, razžaljenja straže i. t. d. v zaporu in je ne davno iz neke ogerske jetnišnice pobegnul.

Pretekle dni vstopil je Pongratz z drugim človekom v Eisertovo banko ter navzočega Eiserta povprašal, mu li hoče ruske rublje zamenjati. Eisert reče, da je zadovoljen in Pongratz seže v žep, toda mesto denarja vrže Eisertu peska v oči in ga hudo z kladivom po črepinji udari. Eisert naglo hiti na dvor, a drug zločinec za njim in ga nevarno rani. Med tem časom umoril je Pongratz v sosednji sobi navzočega majhnega sina Rudolfa in mlajšega brata je smrtno ranil.

Usmrtenega Rudolfa so minole dni uže pokopali, toda oče in mlajši sin sta še zmerom v smrtni nevarnosti.

Pri omenjeni priliki odnesel je Pongratz 3000 gold., od katerih so pa pri njem in njegovih pomagačih le še par krajcarjev našli. Mislijo, da so denarje zakopali.

Kako žalosten je začetek tega leta pričajo še sledeča zločinstva: Delavec Fran Rösler v Beču naznanil je 12. t. m., da ga je neznan, kakih 25 let star mož, s sivim klobukom in gospodsko obleko na cesti napadel in ga vsote 4 gold. oropal. Ko je Rösler na pomoč klicati prišel, zazvižgal je neznan ropar in takoj prihiteli so še štirje drugi roparji svojemu tovarišu na pomoč. To se je pripetilo popoldan ob 3. uri na javni cesti.

Pred kratkem umoril je tudi nek Menhart svojo ženo v spanji s tem, da ji je razbeljeni žrebelj v prsi porinil.

Tudi v Lvovu se je nekaj strašnega pripetilo. Nek mož vstopi v stanovanje železniškega uradnika ter se sekiro edino doma navzočo hčer uradnikovo po glavi vdari, da se je takoj zgrudila. Potem je vse vrednosti pobral in jo popihal. O njem ni duha ne sluha. Ranjena hči uradnika je uže umrla.

Žalostno je sicer, da moramo tako strašne in neprijetne reči poročati, a dobrega se danes že nič več ne zgodi. Toda upajmo, da se take prikazni v socialnem življenji ne bodo

dostikrat ponavljale, ker si morajo policije prizadevati, da takim nevarnim ljudem pravočasno še rokodelstvo ustavijo.

Izvirna dopisa.

Iz Ljubljane, 14. januarja. V Vašem časniku razpravljajo se večkrat važne zadeve, katere so vredne občne pozornosti. Tako sem bral v enej zadnjih številčk „Ljudskega Glasu“, da bi bilo potrebno pri sedanjem vremenu mestne ulice z peskom ali žagajem posipavati, kar se pa ne zgodi povsod. Tudi ste predlagali, da bi se mladini napravljane drsalnice i. t. d. prepovedati moralo, ker se drugače lahko velike nesreče pripetijo. Ravno danes izdrsnilo je na Starem trgu na takej drsalnici nekej gospej takó hudo, da si je roko zlomila. Žalibog morajo pri nas vselej nesreče povod k odstranjenji nepristojnost dajati.

Velika neprimlik v Ljubljani je tudi v Vašem glasilu uže omenjeno prekupovanje na trg pripeljanih reči. To prekupovanje ni samo kupovalcem v škodo, temuč tudi kmetiškemu stanu, ker bi svoje blago lahko dražje prodajali. Pri vsem prekupovanji ima le branjevec lep svoj zaslužek, ker ceno kupljene stvari mestjanom drago prodaja. Vzrok, da se prekupovanje ne odpravi, je ta, ker bogatini škodo, oziroma dragino ne čutijo in za reveža se pa nihče ne briga.

Ljubljanski gospodje peki kaj dobro napredujejo, kar se iz tega sklepati sme, da zidajo ali kupujejo velike hiše in pečejo — majhen kruh. Pri vsem tem so pa še ošabni in vsakemu, kdor jim čez majhne žemlje potoži, ironično odgovoré: „Žemlje niso nikoli premajhne, in vsak se ž njimi lahko nasiti, komur pa ena ne zadosti, temu zadosti šesta ali sedma“. Ti srečni obrtniki bi za ta slučaj, ako bi se tarif za kruh vpeljal, uže nekoliko bolj pohlevni postali.

Mnogo se v našem mestu tudi čez slab petrolej toži. Posebno slab je iz Reke pripeljani. Naši trgovci morali bi pri naročilu tega blaga jako paziti, da ne spravijo sebe in kupovalce v škodo.

Na Glavnem trgu je še zmerom slaba navada, da se korbe s zeliščem i. t. d. na tla postavljajo. Vsled tega se prerado pripeti, da se blago oskruni in kedar je deževno vreme, z blatom onesnaži. Tudi ta neprimlik znala bi se odpraviti,

„Bedarija nekaka namesto nauka, he! Kaj je to? Razdelek naukov. — Nedelja: prazniško opravljenje, cerkev, ples, sprehod ali kaj podobnega. Popoldne sprehajanje, agitacija ecetera (in druge) tem podobne.“ — Káke so té ecetera tem podobne? he!... znabiti celó pasje maše!... hebes!“

Treba je vedeti, da je g. prefekt imel navado imenovati nas hebes. Prevrnil je nekoliko listov.

„Ha, ha, ha! Improvizacija.“

Pod tem zasebnim naslovom nahajal se je opis necega balu, podprtega z okom petnajstletnega samovidca.

„Kaj te to? Romane piše, ali bolje bedarije, a naloge nikdar ne zna, he? počakaj!“ in prevrnil je dalje liste. — „Aha! vnovič roman... a kakšna pisava! kaj sem hotel reči, praska kakor kokoš.“ In bolje se posadivši je čital počasi zlog za zlogom, ker v resnici nisem pisal posebno razločno in zraven še ni manjkalo prečrtovanja in popravkov: — „V teh dnevih zgodil se je dogodljaj, kateri ne razločuje le razbrzdano spohotnost z ničemno podlostjo, marveč spohotno razbrzdanost s podlo ničemnostjo.“ — „Nerazumno je, kdo ga je učil take razbrzdanosti pójmiti? he!“

G. prefekt je začel pregledovati opis skandalozne, brutalne historije iz vrste teh, o katerih dijaku vedeti se ne spodobi. Toda po nekajkih

„Hebes! take reči bode opisoval! ... in „Očenaš“ zna? he!“

Dozdevalo se mi je, da stojim na iglah, niti nisem vedel, kam oči obrniti; iz vseh kotov sobane gledale so náme oči tovarišev, brezobčutno se posmehujočih, ter kazali se jeziki in „osli.“

G. prefekt je čital dalje:

„Komet. Časopis romantično-klasičen, izhajal bo periodično dvakrat na teden; članki bodo zanimivi. Naročnina za naprej za vsaki mesec 1 gl. Glavni vrednik ...“ in čital je moje imé.

„Gratuliram gospodu glavnemu vredniku! v lice mu tje pod peč, ali bolje na kolenah ... prosim klečé! ... Hebes! ... članki zanimivi; počakaj! prospekt bo skorigiral (popravil) g. inšpektor.“

In vnovič je prevrnil nekoliko listov.

„Kaj je to, verzi? ... „Za štambuh kolegov; ...“ najprej ti je treba vedeti, da se ne govori „štambuh“, marveč iménik ... hotel sem reči ... iménik, razumeš“ — in čital je en zlog za drugim:

„O koliko spominov in mile pómnitke!

„Razvôzlaje dalje jaz klobéčica nitke,

„Nahajam prijaznost a bratovsko ljubje,

„In trajno vzajemnost, ljubljeno ganútje ...“

„Ljubje in ganútje, prezali rími in tudi „sens“, hotel sem reči nesklad. A kaj je to? pómnik!“

Zganil sem se, ko je začel čitati počasi, be-

„Po vrnitvi od počitnic, zapóznil sem se prvi dan. Prvo uro od 8 do 9 imel je P. (imé je bilo izpisano) profesor arytmetike, dostojen človek od vsake strani, počasen, verujóč vsem dijaškim izgovorom in namislom ...“ — „Hebes! profesorje bo opisoval! ... hotel sem reči vrednik ...“ in ozrši se po klopéh je zaklical: „Primos! idi in poišči gospoda inšpektorja.“

Primos je odšel, a g. prefekt je čital tiho záse „pómnik“ močno me potlačivši, ker naslikal sem v njem z dosti živimi barvami dva ali tri profesorje. Med čitanjem je pogledal parbarti grozno ná-me izpod čela, nekaj zase mrmraje. Skončavši, prevrnil je zopet par strani in našel nov predmet h kritikovanju:

„Vnovič: „Verzi za štambuh“ ... stihotvorstvo!.. gotovo takó modro, kakor prejšnji:“

„Mesci za meseci tekó,

„Komaj so nastopili, že dalje gredó,

„Le jaz še zmir' beden, ubogi,

„Obhodil brezvspešno sem stezo okoli,

„Ne da bi si iskal tam krone.“

„Oslovo krono, hebes!“

„Ker prijatelji taki bele so vrane,

„Od čednosti, ki 'meli bi srca navdane,

„Ki duh jih moj že od davna išče.“

No, veste kaj! ... vrednik ... hotel sem reči, hebes! po dvanajstjej boš skladal verze z g. inšpektorjem.“

(Konec prih.)

ako bi prodajalke svoje korbe — kakor je to v drugih mestih navadno — vsaj na klopi postavljale.

Še mnogo imam na srcu, pa nečem in nemorem vsega danes povedati. Znašiti se oglašim prihodnjič. Z Bogom! K. P.

Iz Horjul. Do zdaj niste še menda nobene dopisa iz Horjul v Vašem cenjenem listu priobčili, premda je „Ljudski Glas“ pri nas jako priljubljen, ker nam zmerom jedernate in resnične stvari prinaša. Da pa tudi od nas kaj izveste, namenil sem se, Vam sem ter tja kaj poročati. Za danes sicer nimam nič posebnega, ker se pri nas prav malokdaj kaj novega pripeti. Mi živimo tukaj v miru in se ne brigamo dosti za politiko, ker vemo, da je ona le za gospode koristna, za kmeta pa pogubonosna. V naših krajih se mnogo pečamo z izvažanjem bukovega in smerekevega lesa, kar nam tudi nekoliko služka prinaša, takó sicer, da nam naši dohodki zadostujejo k vsakdanjemu življenju in da nam ni treba posojila iskati pri tistej Vrhniškej posojilnici.

Mi tukaj v gospodarskem oziru v primeri k drugim krajem še precej dobro napredujemo, ker imamo spretnega, poštenega župana, kateri nas dobro vodi. Ta naš župan gospod Šušteršič je uže šest let občinski predstojnik in bode menda, ako bode težaven svoj posel še naprej prevzeti hotel, zmerom naš voditelj, ker ga občani uže poznamo in ker je njegov oče, kateri je nad petindvajset let pri nas županoval, svoji rodbini simpatije vseh tukajšnjih posestnikov pridobil. Naša občina je velika, ker tudi nekatere vasi Vrhniške in Polhovgradske fare pod njo spadajo. Toraj nam je tembolj potreba pametnega župana, da vse v redu napredava. Sploh je pa vsacemu županu gledé vnašnjih stvari potreba duševne spretnosti in natančnega znanja občinskih razmer, ker se pri uradnih čestokrat le na podlagi županovega poročila potrebno ukreniti more. Tako n. pr. pri odmerjenji vojaške takse. Kakor župan imetje dotičnika presodi, tako se taksa odmeri in ako bi župan ne vedel in znal natančno poročati, postala bi škoda državi ali plačevalcu. V tej zadevi sme se pač na našega g. župana vsaka uradnija zanašati, ker njemu je vsak posamezni občan dobro znan.

S tem sklenem svoj dopis z oblubo, da hočem v kratkem kaj več poročati.

Domače zadeve.

— (Premilostivi naš knezoškof) so, kakor iz zanesljivega vira poizvemo, jako nevarno oboleli. Pričakuje se vsak čas njih smrt. Čudno, da slovenski časniki o bolezni knezoškofovej nič ne poročajo.

— (Deželni poslanec.) Nedavno prišel je od zborovanja nek deželni poslanec (pa ne kranjski) domov in kmetje ga vprašajo: „Zakaj se v časnikih nikoli ne čita, da ste tudi Vi kaj govorili?“ On odgovori: „Možje, Vi ne razumite tega. Ne berete li večkrat v časnikih: „Splošno mrmranje.“ Vidite, mej temi sem tudi jaz.“

— (Laibacherica) izhajala bode, kakor nek tukajšnji list poroča, trikrat na teden v slovenskem jeziku. Ker je poročevalec tega jako nezanesljiv, mu ne moremo verovati.

— (Zavratna bolezen ali difteritis) v Ljubljani, posebno pa v Ljubljanskej okolici, zopet razsaja. Nedavno obolelo je nekemu tukajšnjemu višjemu uradniku šest otrok na zavratnici, katerih je eden tudi uže umrl. Treba je toraj na otroke dobro paziti, ker je ta letni čas najnevarnejši za to bolezen.

— (Pogreb gospé Baumgartner-Terpinčeve) včeraj popoldan ob 3. uri bil je jako sijajen. Pred rakvo peljal se je voz, na katerem so bili mnogovrstni krasni venci v piramidni podobi nakupičeni. Med drugimi odličnimi gospodi

zapazili smo [pri pogrebu tudi gosp. deželnega predsednika barona Winklerja, župana gosp. Grassellija in deželne vlade svetnika gosp. barona Wurzbacha itd. Pogreba udeležilo se je mnogo ljudstva, kar nam priča, da je bila pokojnica jako priljubljena. Raznovrstni zavodi, mej temi tudi sirotišnica, katerej je bila velika dobrotnica ranjka, izkazali so ji zadnjo čast. Vsi delavci in delavke iz Terpinčeve tovarne so svetili. Kakor se čuje, je bila ranjka zmerom pripravljena, revežem pomagati in obžalovati je, da je blaga žena takó rano svet morala zapustiti.

— (Ustrelil) se je včeraj zvečer v svoji sobi pri „Slonu“ topničarski nadčastnik Hribar. V zadnjem času bile so finančne njegove razmere jako neredne. Samomorilec občeval je predvčerajšnjem še v veselej družbi in nihče ne bi bil mislil, da ga vest takó hudo teži.

— (Konj splašil) se je danes zjutraj ob 1/2 9 uri na Fran Jožefovem trgu ter od kmetiškega z lesom naloženega voza štango odtrgal, s katero je po Glavnem trgu dirjal. Dolgo ga niso mogli ustaviti. Podrl je majhno deklico, katero so hudo ranjeno domov prenesli. Ker je danes tržni dan in mnogo ljudi na trgu, utegnila bi se še večja nesreča pripetiti.

— (Policaji prijeli so) predvčerajšnjem več oseb na Šentjakobskem trgu in jih oblastniki izročili. Kaj so zakrivali, je do zdaj še tajnost.

— (Dienstmann ali postrešček), o katerem se je po Ljubljani minole dni toliko govorilo, da se je po izneverjenji večje vsote denarja ustrelil, se je — kakor slišimo — zopet prikazal. Izročili so ga takoj sodnji. Še enkrat opazimo, da se nam je tako poročalo, toraj ne moremo za resnico biti porok.

— (Pobegnili) je včeraj soproga nekega tukajšnjega obrtnika ter precejšno svoto denarja soboj na pot vzela. Ker je stvar jako delikatna, nečemo dalje to zadevo razpravljati.

— (Pogovori.) Jaka: „Kje pa je ono jezero, katero se po „Slovanovem“ mnenju v veliko slavlansko morje izteka?“ — Tone: „No, to je vendar naša domovina „Slovenija.“ — Jaka: „Motiš se, to je le banka „Slovenija“, katera je uže davno po vodi splavala.“ — Tone: „Prav imaš, a ubogi akcijonarji so se pa menda potopili.“ — Jaka: „To je naravno, ker niso bili pri banki „Slaviji“ zavarovani.“

— („Pravnika“) vredništvo prevzel bode gosp. dr. J. Tavčar.

— („Slovana“) druga številka izšla je 10 t. m. Mej vsem, kar prinaša je najbolj zanimiva njegova trditev, da je nemški jezik za Kranjsko popolnem nepotreben. Mi smo pa prepričani, da je nemški jezik za našo deželo potrebnejši, nego od nekaterih gospodov takó čislani in zaželjeni česki ali celo blaženi ruski jezik. Oj tužna domovina, ki imaš take, vsakemu napredku sovražne može!

— („Edinost“), znani pošteni v Trstu vredovani časnik, stresel je zopet v svoji 4. številki „ljublanskega zavijača“ ali „Slov. Narod“ v priobčenem dopisu iz Notranjskega. „Narod“ sprevidivši, da se je uže pri vseh slovenskih časnikih zasovražil, ker le napade, surove, grde laži prinaša, hlina se toraj v svoji 11. številki „Edinosti“, češ da so njegove kritike „dobrohotne.“ Dalje toži čez to, da mu hočejo gospodje od „Edinosti“ imponirati z „Ljudskim Glasom.“ No, pritožuj se zavijač, kolikor hočeš, k svoji nekdanji gloriiji ne boš nikdar več prišel, ker te uže vsi, posebno pa vrli Notranjci, predobro poznajo. O tebi velja: *Ipsa se interfecit!* Jeli?

Drobtinice.

— (Samomor.) V Beču obesil se je neznan mož. Pri nesrečnejši našli so se svinčnikom napisani listek, v katerem se poslavlja od svojih otrok ter uzrok samomora imenuje preveliko revščino, v kateri mu ni moč sebe in otrok preživiti. Pač žalostno znamenje naših časov.

— (Iz Mostara) se nam piše, da so zunaj mesta našli zaklad. Zakopan je bil kaka dva čevlja globoko. Zaklad obstoji iz zlatnine in srebrnine in je vreden kakih 20 000 gold. V katerem času in od katerega je bil ta zaklad zakopan, do zdaj še nij znano, mislijo pa, da ga je kak bogat beg v času zadnje vojske skril, ne da bi mu bila prilžnost dana, ga zopet vzdigniti. Denar so deponirali v državnej blagajnici.

— (Odvetnikova tožba.) Necega odvetnika, kateri je malo dela imel, sreča star znanec ter ga pozdravi in vpraša: „No, kako se imate?“ — „Hvala,“ odgovori mu ta, „ne morem tožiti!“

— (Ostanke umrlega laškega kralja Viktor Emanuela) prenesli so 9. t. m. v Panteon. Spreveda vdeležilo se je 25 000 oseb. Pri pogrebu igralo je 85 band, ves grob je bil pokrit z venci.

— (Milijonarjeva oporoka.) V Belleville (Illinois) umrl je trgovec Julij Rée ter zapustil pet milijonov goldinarjev. To velikansko premoženje namenil je ubogim družinam, katerim naj bi se brez razločka vere prosta stanovanja podelila. V to svrhu zidali bodo mnogo hiš. Kako srečna bila bi naša dežela, ako bi takega dobrotnika našla, toda primanjkuje ji takih dobrosrčnih bogatinov.

— (Nunski samostan pogorel) je pred nekoliko dni v gori imenovanem Bellevillu. V četrtem nadstropji, kjer je dvajset sester in šestdeset deklic spalo, nastal je ogenj in spavajoči prebudili so se še le vsled velicega dima in žarečega plemena. Obupnost ubogih žrtv bila je tem večja, ker so bile po hišnem redu vse duri zaprte in ključi vunajnih vrat pri samostanski predstojnici spravljani. Rešitve ni bilo od nikoder pričakovati, in nekatere deklice so skočile skozi okno na cesto, kjer so mrtve obležale. Ostale dohitela je pa tudi smrt po ognju. Predstojnica ležala je mrtva na tleh ter obdana od petnajst deklic držala je v rokah sedemletnega otroka.

— (V rakvi prebudila) se je pred par dnevi šestnajstletna Ema Weiteker, hči bogatega trgovca v Londonu. Dalj časa je bolehal in zdravniki so uže križ čez njeno življenje storili. Dne 10. t. m. umrla je ta deklica in čez dva dneva hoteli so jo pokopati. Ko so jo v rakvo položili in ravno pokrov zabiti hoteli, prebudila se je in z tresočim glasom spregovorila: „Oj, mati, mene zebe!“ Deklico prenesli so v postelj in kmalo je nekoliko juhe zavžila. Nadejati se je, da bo deklica popolnem okrevala.

— (Koliko oseb je umorila kolera v Egiptu?) Po uradnem izkazu umrlo je za kolero od 1. julija do konca 1883, torej v šestih mesecih, 285 600 oseb, od teh 930 v Aleksandriji.

Častitim našim gg. naročnikom!

Lepo hvalo izrekamo vsim p. n. gg. naročnikom, ki so nam tudi letos zvesti ostali, in onim, kateri so se na novo naročili.

Ob enem pa prosimo vse one gospode, ki so z naročnino, bodi si s predlansko, vlansko ali letošnjo, še zaostali, naj brž ko mogoče novce vpošljejo, da ne bo treba vedno opominjati. Naj vsak svojo dolžnost do nas izpolnjuje in lahko bodemo potem tudi mi častitim g. čitateljem povsem vstrezali.

Toraj naj vsak g. naročnik, kdor je še zaostal, blagovoljno naročnino ponovi, oziroma dolg za pretečena leta poravnaj.

Tudi prosimo častite g. čitatelje, naj nas z dopisovanjem podpirajo.

Odličnim spoštovanjem:

Vredništvo in opravištvo.

Listnica vredništva.

M. L. v P.: Priobčili bomo prihodnjič, trebalo bo pa nekoliko okrajšanja. — G. P. M. v M.: Uže dolgo nismo ničesar od Vas prejeli. Prosimo zopet kaj. Pozdrav! — G. L. Megušar v K.: Prejeli naročnino za celo leto 3 gld. Hvala lepa! — G. M. S. v R.: Ne zamerite, da še ni na vrsto prišlo. Ako mogoče, pride prihodnjič. — Delavsko in podporno društvo v Gorici: Tudi letos hočemo Vašej želji vstreci. — G. J. K. — a v Severni Ameriki.: Prosimo, naznanite nam, ako tudi letos želite naš list sprejemati. — G. F. K. v S.: Zakaj ne, le pošljite. — G. R. G. v R.: Ves letnik „Ljudskega Glasa“ od leta 1882. dobite še za 1 gl. 20 kr. in od leta 1883. za 2 gold. — G. M. B. v Litiji: Želimo vendar enkrat rešenja naše zahteve. Menda ne boste nepošteni postali. — G. J. K. v Krškem: Tudi Vas na dotično opominjamo. — Vsem onim, katerim tu ne odgovorimo, poročali bomo pismeno.

Vožnji red

c. kr. priv. južne železnice.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jadni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj Odhod	6:45 zvečer	7:— zjutraj	9:— zvečer	1:30 popold.	—
Mürzzuschlag	10:02 >	10:27 >	2:10 po noči	5:27 >	5:45 zjutraj
Gradec	11:59 po noči	12:58 popold.	6:10 zjutraj	9:30 zvečer	10:40 popold.
Maribor	1:19 >	2:23 >	8:20 >	11:41 po noči	2:28 popold.
Celje	2:43 >	3:51 >	10:29 dopold.	1:50 >	5:35 >
Laški trg	—	4:28 >	10:46 >	2:06 >	5:58 >
Rimske toplice	—	4:20 >	10:58 >	2:17 >	6:15 zvečer
Zidani most	3:25 zjutraj	4:43 >	11:35 >	2:43 >	6:47 >
Ljubljana	4:45 >	6:11 zvečer	1:28 popold.	5:45 zjutraj	9:55 >
Postojna	6:03 >	7:51 >	3:36 >	7:52 >	1:31 po noči
Nabrežina	7:44 >	9:34 >	5:48 >	10:03 dopold.	5:14 zjutraj
Trst Prihod	8:10 >	10:— >	6:23 zvečer	10:38 >	6:03 >

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jadni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst Odhod	8:— zvečer	6:40 zjutraj	10:05 dopold.	6:— zvečer	8:15 zvečer
Nabrežina	8:42 >	7:14 >	10:55 >	6:47 >	9:44 >
Postojna	10:13 >	9:11 dopold.	1:42 >	9:22 >	1:53 po noči
Ljubljana	11:28 po noči	10:43 >	3:39 >	12:10 po noči	2:25 zjutraj
Zidani most	12:47 >	12:34 popold.	5:31 >	2:25 >	8:15 >
Rimske toplice	—	12:47 >	5:43 >	2:39 >	8:33 >
Laški trg	—	12:59 >	5:54 >	2:52 >	8:50 >
Celje	1:28 po noči	1:17 >	6:14 zvečer	3:15 >	9:19 dopold.
Maribor	2:55 >	2:47 >	8:30 >	5:55 zjutraj	12:52 popold.
Gradec	4:22 zjutraj	4:24 >	10:58 >	8:20 >	4:35 >
Mürzzuschlag	6:30 >	6:52 zvečer	2:15 po noči	11:46 dopold.	9:30 zv.prih.
Dunaj Prihod	9:40 >	10:— >	6:34 zjutraj	4:50 popold.	—

Tržne cene v Ljubljani

12. januarja 1884.

Hektoliter banaške pšenice 8 gold. 73 kr.; domače 7 gld. 96 kr.; ječmen 4 gld. 71 kr.; reč 5 gld. 20 kr.; ajda 5 gld. 4 kr.; proso 5 gld. 20 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; oves 2 gld. 92 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 86 kr.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „ovetu zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Schulzmarke.

Zahvala.

Gospodu pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezni čedalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski ovet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit uspeh, da so se po kratkeji rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski ovet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najpriskornejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno

olje,

najboljše vrste, izborna zoper bramore, pljučnico, kožne izpustke in bezgavne otekline. 1 steklenica 60 kr.

Anaterinska ustna voda,

najboljše za ohranjenje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasariji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah a 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se takoj v lekarni pri „Samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Gospod

G. Piccoli

lekarnar

v Ljubljani.

Dlje časa zdravim razne bolezni želodečne z Vašo esenco in zmirom z najboljšim uspehom.

Dr. Pardo, zdravnik v Trstu.

Vaša esenca me je po polnem rešila bolezni, katera me je dve leti nadlegovala, zato Vam kot izumitelju tega izvrstnega zdravila izrekam najto-plejšo zahvalo.

Ivan Pušić.

Rakovac na Hrvaškem pri Karlovcu.

Podpisani potrjuje, da so esenco gospoda Piccolija v mojej župniji rabili mnogi bolniki, in sicer z najboljšim uspehom, zato se lepo zahvalim izdajatelju te čudovite tinkture.

Fianona v Istri. Anton Viassich, župnik in kanonik.

Vaša esenca je edino zdravilo, katero mi je pomagalo zoper bolezni v želodcu.

Jože Sovdat,

Kamja, pošta Kernica pri Gorici.

Po enajstletnem bolehanju na zaprtji v životu in zlatej žili še nisem dobil sredstva, katero bi me bilo tako zdravilo kakor Vaša esenca, zato sem Vam jako hvaležen.

Janez Zehrov

iz Gorenjih Ležec, Kranjska.

Piccolijeva esenca za bolezni v želodcu, obstoja iz rastlinskih snovi, katera je vže tisočem ljudi k zdravju pomogla, kakor se razvidi iz zahvalnih pisem, ki dohajajo nje izumitelju, je vsled svojega nenavadnega uspeha postala jako popularna.

Ona zdravi razne bolezni v želodcu, koliko, krč, mrzlico, hemoroide, zaprtje v životu, zlatenico, migreno itd. in je najboljšo zdravilo za otroke proti črvom. 1 steklenica 10 kr. Naročila se natančno in takoj izvršujejo po izumitelju

G. Piccoliju, lekarnarji v Ljubljani (Kranjska), po poštne povzetji.

Zahvala.

Podpisani zavaroval sem svoje pohoštvo pri c. kr. priv. Graški vzajemni zavarovalnici za 600 gold.

Ker mi je zavarovano pohoštvo nedavno pogo-relo, prišel je takoj škodo pogledat in cenit nad-zornik te zavarovalnice, g. Hudabiunigg, z okrožnim poverjenikom g. Škoficom, in čez par dni prejel sem vso zavarovano vsoto.

Zahvaljujem se najto-plejše slav. vodstvu ome-njenega zavoda v Gradcu, g. nadzorniku ter gospodu Škoficu, kateri mi je vse brezplačno storil.

To društvo je tedaj izredno solidno in pripo-ročam je prav toplo vsacemu.

V Blagovici dné 5. prosinca l. 1884.

Jarnej Pestotnik, posestnik.

C. kr.

privilegij za zboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jax

Ljubljana, Marije Terezije cesta, hotel „Evropa“.

Zaloga

raznovrstnih šivalnih strojev

za rodovine in rokodelce, za rabo vsakršnemu potrebnemu šivanji. Izdelo-valnica strojevih stopal in posameznih delov. — Zaloga šivank, ovirna in olja. — Vsak pošten trgovec, šivilja in privatna oseba dobi proti prav malej doplači na mesečne obroke v znesku 5 gld. njegovim zahtevam primeren šivalen stroj; poročstvo dajem na pet let in zastoj poučujem. Tudi pri meni ne kupljene šivalne stroje popravljam.